

REDACTIUNEA,
Administraţiunea şi Tipografa
Braşov, piaţa mare nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc.
Manuscrise nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administraţiune în
Braşov şi la următoarele
BIROURI de ANUNŢURI:
In Viena: la M. Dukas Nachf.,
Nuz. Augenfeld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, O. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsébet-körút).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o colonă 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicită mai dese după tarifă
şi învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXVI.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe şase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 franci, pe şase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumă la toate ofi-
ciile postale din întreaga ţară
afară şi la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Braşov
Administraţiunea, Piaţa mare,
Târgul Inului Nr. 30. etagiu
I.: Pe un an 20 cor., pe şase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe şase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât şi inserţiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 64.

Braşov, Joi 20 Martie (2 Aprilie).

1903.

Situaţiunea în Ungaria.

Astăzi e ziua marelui tâmbă-
lău, ce-l arangază studentimea ma-
ghiară în Budapesta pentru a de-
monstra în contra proiectelor mi-
litare.

Eată cum, în preseră, Nicolae
Bartha dela „Magyarország“ salută
acest pas al tinerimei:

„Vedut'ați“, exclamă el. „tine-
rimea cum a mişnat Sâmbătă pe
stradele largi ale capitalei? Vedut'o-
ați cum şi cu capetele sângerose a
cântat mai departe cântecul patrio-
tismului? Vedut'o-ați stând cu sté-
guri de doliu tăcută şi resignată
dinaintea Camerei? Mâne veți ve-
de-o érá la porţile parlamentului.
Sciți ce 'nsemnézá acésta? Este vii-
torul anticipat. Nu e alta decât go-
nirea spiritului austriac, ce s'a fost
vérít în armata maghiară şi însemná,
că acésta epocă, căreia îi va da pu-
tere politică şi naţională acésta ti-
nerime, va fi mai fericită decât epoca
noastră, căci nu va fi umilită de fa-
ctori ai puterei austriace. Acésta
epocă mai bună nu este departe...“

Étá cum fantaséză agitatorii opo-
siţiei, étá ce importanţă vor se dea
ei manifestaţiunei celei mai noué a
studentilor maghiari. Ei s'au depár-
tat de tot dela ţinta, ce şi-au fost
pus'o când au început obstructiunea.
Voieau sé provoce o crisé ministe-
rială şi sé dobândéscă cu ajutorul
acestei crise câteva concesiuni na-
ţionale în ce privesce armata. As-
táđi, după ce au pus în fierbere şi
în mişcare aprópe tóte oraşele şi ţi-
năturile locuite de Maghiari, după
ce Budapesta a devenit teatrul spec-
tacolelor, ce le ofer deputaţiunile în
massă, cari sosesc dîlnic acolo cu pe-
tiţiuni cătră dietă; astáđi, după ce au
făcut sé se ridice în capitală strá-
dele în contra guvernului şi a con-
ducerei armatei, nu se mai pot mul-
ţumi cu atât, astáđi fresce li-s'a ín-
doit apetitul şi vedetţi, că vorbesce

deja de o forţe apropiată nuidire a
tuturor factorilor de putere austriaci
din „armata maghiară“.

In urma uneltirilor oposiţiei au
ajuns în adevér lucrurile la un punct,
incát spun numai adevérul curat
acele foi guvernamentale, cari afirmă,
că situaţiunea Ungariei devine din
đi în đí mai gravă şi că guvern şi
oposiţiune sunt deopotrivă pétrunşi
de îngrijire din cauza stărilor abnor-
male în faţa cărora se aflá ađi.

Demonstraţiunile, cari contribue
la tot mai mare aţítare a spirite-
lor, tórná numai oleu pe foc. Deja
declará atât cei de la guvern, cât
şi cei din oposiţie că nu vor ceda
una cu capul. Cum va fi déră cu
putinţá a eşi din impasul acesta?

La ordinea dîlei s'a pus acum
în cameră cestiunea votării unei
noué indemnitaţi budgetare pe timp
de patru luni. Guvernul are neapé-
ratá nevoie de acésta indemnitate,
ca sé nu iesá din lege. Se svonesce
insé, că partea cea mai numérosá a
stángei extreme, fracţiunea „cránce-
nului“ koşuthist Barabas, e hotărítá
a nu face nici cea mai micá conce-
siune în cestiunea indemnitaţi şi a
aplica obstructiunea şi în contra vo-
tării provisorului budgetar.

Pentru casul acesta s'asigurá
că Coloman Szell e decis de a lua
o măsurá extremă, introducénd o
stare de ex-lex, cum intenţionase
sé o facá Banffy, dér n'a reuşit.

Nu scim íntru cât tâmbălăul
studentesc din Pesta va puté con-
tribui la „lámurirea“ incurcatei şi pe-
riculoşei situaţiunei. Vorbim de ac-
tualitate, căci „epoca tinerimei“ a
mîntítá de Bartha e, după a sa prop-
rietá márturisire, ceva prea îndepár-
tatá, decât ca sé se pótá ţiné încá
sémá de ea. Dér vedem, că porni-
rile tóte au apucat pe o cale pră-
pástioşá.

Ne aducem aminte de ceea-ce
scriea dîlele trecute una din foile
vieneze, care ţine tare cu așa dîşii

„factori de putere austriaci“, dîcénd:
„Desvoltarea lucrurilor în Ungaria
au depáşit deja mult linia trasá
de conflictul în cestiunea inmultí-
rei contingentului armatei. Sórtea
d-lui Szell nu mái póte însufla nimé-
nui interes, căci nu e vorba mai mult
de o crisé de cabinet! ci cum e pusá
ađi decisiunea, se tratéză de altceva,
de nimic mai mult orí mai puţin, decât
de conservarea séu de deláturarea
baselor constituţionale de ađi ale
Ungariei şi totodată şi de organiza-
ţiunea dualisticá!“

Contele Apponyi şi studentii.

Pe ziua de astáđi, Mercuri, s'a hotărít a
se face în Budapesta demonstraţiunea cea
mare înainte parlamentului de cătră tineri-
mea universitară maghiară din tótá ţera în
contra proiectelor militare. Aranjatori
acestui tâmbălău, în frunte cu Hollo,
redactorul dîrului „Magyarország“, afir-
masus şi tare, că contele Apponyi, preşed-
intele camerei, va primi deputaţiunea stu-
denţilor într'una din salele mari ale par-
lamentului. Apponyi, scim, că a fost din
causa acésta atacat de cătră „N. fr. Presse“,
unul din dîarele vieneze inspirate de gu-
vernul unguresc.

Acésta fóié vienesá, care a fost de-
clarat de o mare rétăcúre intenţiunea lui
Apponyi, aduce acum scirea, că Apponyi
nu va primi în parlament deputaţiunea
studentilor şi-şí exprimá bucuria că „stu-
denţii minori“ — deşi au dreptul de a
petiona — totuşi nu vor fi primiţi în
massă de preşedintele camerei, ceea-ce le-
ar da numai aparínţa unei corporaţiuni poli-
tice. Preşedintele Apponyi se va márgini
— dîce „N. fr. Pr.“ — de a primi pe de-
legaţii studentilor unul câte unul, fiind
şi așa Merceurea đí de primire, — nu va
primi insé de la dênşii nici o petiţiune.

Vom vedé, decá informaţiunea dî-
rului vienes se va adevéni. Mai notám
incá, că „N. fr. Presse“ întrebúntéză şi
oasiunea acésta de a da contelui Ap-
ponyi sfatul, sé nu mai priméscă pe stu-
denţi, nici ca delegaţi unul câte unul, ci

„sé suprimé cu totul tóte aceste primiri
demonstrative“.

In şedinţa dietei ţinută Luní, ko-
suthistul Lengyel Zoltan a vorbit timp de
4½ ore, frésce cu íntreruperi; a consu-
mat o cutie de zaharicale, a beut o cecé-
că de supá, una de ceaú şi câte-va pahare
de — apă. El a început prin a spune, că
proiectele militare sunt un atentat miş-
lesc. Presidentul Apponyi l'a chemat la
ordine, dér Lengyel şi-a făcut urechia
tócă şi continuá a însira câte verđi
uscate, a vorbit între altele şi despre
emblema Austriei, vulturul cu două ca-
pete. Se întreabá Lengyel Z., că de ce Aus-
tria şi-a ales ca emblemá tocmai vulturul
cu două capete? De ce nu şi-a ales leul
cu două cođi, căci şi acesta e animal
frumos. Ducele de Braganza a đis, că
decá n'ar fi ce este, i-ar placé sé fie leu
cu două cođi. Presidentul l'a chemat éráşi
la ordine. Lengyel a vorbit şi în cestiu-
nea stégului armatei. A depus pe biuroul
camerei un stég în colorile roşu-alb-verde,
care în loc de prájiná are o fluérá c'un
automat. Decá sufi în ea, cántá „Gottes-
halte“. După Lengyel asta ar fi resolvirea
cea mai bună a cestiunei stégului.

Turburările din Agram continua
incá. Alaltáeri a fost pe strade o adevé-
ratá luptá între studenţi şi poliţişii. A
trebuit sé interviná gendarmeria şi armata.
Intréga garnisoná din Agram s'a postat
pe strade ocupându-le. Armata a fost si-
litá sé atace, în diferite rânduri pe mani-
festanţi. Populaţiunea Agramului e estraor-
dinar de agitată.

Inarmarea statelor balcanice.

Pórta e viu impresionatá de o scire din
Cetinje, că ataşatul militar rus din locali-
tate a trecut în inspecţiune trupele mun-
tenegrene de la frontieră. Guvernul oto-
man vede în acésta un indiciu serios de
pregátrile statelor slave din Balcani, în
vederea unei iminente conflagraţiuni ori-
entale.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Impresiuni din viaţa de portărel*).

Miserie.

D-rei H. R.

Dura lex.

In îngânarea dîlei cu nóptea abia
puteam distinge cele din juru-mí; mai
adauge la asta lumina şovăitóre a lámpii
de vagon, cum şi norul albastru-cenuşiu
al fumului de tutun...

Pufnind, mocnind, locomotiva se o-
presce în staţie, ér isbitura vagonelor face
un cor strident, urit şi trist, ca amintirea
unei nenorociri.

Cobor. Caut îngrijorat o trásură şi
tremur de frig, cum tremur de gândul:
„Ce-o sé fac şi cum o sé fac esecutarea
asta?“ Răbuneli de maşină, şuer de
spaimă, sşgomot de róte, apoi cadenţa,
ritmul, ér încolo, spre zare, un şérpe dis-
părénd...

*) In România se dîce portărel la ceea-ce
la noi se dîce executor.

E prima lucrare în felul ásta, şi tre-
buie s'o duc la bun sfêrşit. Intr'o servietă
am înfăşurat dosarul. Dosarul?! Átáta e
nevoie, dosarul! Mai e în servietă şi pro-
cedura civilă románá... pré multe instru-
mente pentru o esecutare! Rememorez
articoliile de lege: „Punere în posesie“,
art. 597, 598... 601 din procedura civilă...

Mereu se luminéză, mereu. Şi's sin-
gur. Cât a-şí vré sé visez, sé mă duc cu
gândul colo, departe, sé-mí ínchipui, că
prin rariştea de arini o véd pe ea plim-
bându-se; cá în frémétul de codru de colo
— departe — prind o notá argintie din
glasul ei slávit.

Nu, nu! E nesiguranta începutului,
e frica de necunoscut... „Punere în pose-
sie“, art. 597, 598... 601 pr. civ. Zgriburiţi
de frig şi flámândi, trec pe dinainte-mí
doi bărbaţi. Mustăţile li's întelenite de zá-
padă, şi inimile lor sunt strínse de néca-
zuri. Merg a lene, ca după mort şi prin
rosura sumanelor se desenéză perfect
scheletul puţin îmbrăcat de pielea négrá...

Şi în gerul gróznic ei cántá şi cân-

tecul lor e doina, doina tristá cu acom-
paniament de strigáte de ciorí.

Západá peste tot, ceriú de plumb, nă-
caz, sěrácie... Imí aduceam aminte de
Maxim Gorki. Maxim Gorki, insé nu cetit
iu cáldura dulce a odáii...

Un uruit de trásură, şi peste un mi-
nut un tip înalt, tip ca de bandit s'aprop-
pie de mine.

— Buná diminéţa, dom'le portărel!

— ???

— Scusaţi, cá am întárđiat. Vě rog
poftiţi, am adus trásură.

— Da? D-vóstrě sunteţi cu afa-
cerea?

— Da! Cu hoţii áştia de ómeni nu
scii ce sé mai faci. Le dai bani, le faci
bine şi pe urmă tot ei te ínjurá.

— Mergem!

Pe drum întortochiat şi printre case
scunde, sěrációşie ne tot tîrăsc caii hă-
mesiţi de fóme. La cea mai micá ridicare
de teren ne scoborim din trásură. Západa
e înaltá, vizitiul flámând, caii — nisce
umbre, — creditorul dornic de-a pune

mána pe ultimul sprijin de traiú al obidi-
ţilor creştiní.

Câte ínţelegi într'un drum ca ásta,
cát íţi plánge sufletul! E chin, de poţi sé
ínţelegi chinul; e pláns, de plángi sincer.

Pustiue e satul şi sěraci cei cari îl lo-
cuesc. Un cimitir e mai frumos ca satul
ásta, căci acolo morţii sunt fericíţi, şi tot
mai găsesci o cruce, un monument! Aici
nimic. Case, ce stau sé cadá, curţi neîn-
grădite, femei slabe şi ofilite, bărbaţi ti-
neri îmbétrániţi de lipsuri. Şi ce contrast!
Frumuseţea costumelor femeiesci..., cos-
tume îmbrăcate pe schelete; picioare mici
şi delicate cãlcând desculţe pe stratul de
západá; chipuri de un desen perfect, ochi
mari, negrii, gene pline de lacrimi înghe-
ţate. Par-cá merg printr'un sat de morţi.
„Tipul“ imí cántá mereu de afacerile lui,
ér eu pláng de miseria crudá ce se tot
desválué înainte ochilor mei.

Am ajuns. Primarul e la faţa lo-
cului. O casá ínvelitá cu paie, două ca-
mere şi o tindá; la ferestri hártie în loc

Situația politică în Ungaria.

Vom da ađi loc vocilor autorizate, ce organele de presă, cari represintă diferitele partide și fracțiuni din camera ungară, le ridică acum când ministrul ungeresc de finanțe a prezentat camerei un nou proiect de indemnitate bugetară pe timp de patru luni, adecă până în August anul curent.

„*Budapesti Hirnap*“, organ, care represintă părerea și interesele unei mari părți a partidului liberal guvernamental, publică în nr. de la 31 Martie un articol intitulat „*Ex-lex și indemnitate*“. Etă ce dice:

„Situația Ungariei este gravă și din ți în ți va deveni mai gravă. Acésta o simte oricine în și afară de parlament. Guvern și opoziție de opotrivă stau sub presiunea îngrijirilor provocate de stările abnorme actuale. Majoritatea se referă la dreptul său constituțional și aruncă răspunderea asupra opoziției. Opoziția face responsabil guvernul și majoritatea pentru proiectele militare. Desbaterea acésta nu schimbă nimic din răul, că țera e amenințată de ex-lex? Ce este starea de ex-lex? Ori cine o scie. Noi n'avem lege, care să autorizeze guvernul a acoperi cheltuelile trebuincioase, a încassa dări, a da recruți, fără budget votat. Séu că un guvern se angajéză de a satisface necesităților de stat fără basă legală și atunc se știrbesce constituția, séu decă nu o face acésta, atunc se suspendă continuitatea administrației. În cazul acesta n'ajută nimic nici crisa ministerială, care n'ar face decăt să mărească încurcătura și să deschidă porța pentru tot felul de combinațiuni de sus și de jos“.

Spune apoi, că țera se află acum pentru a doua oră în ajunul stărei de ex-lex. De la 28 Ianuarie până ađi stânga estremă a făcut obstrucție contra proiectelor militare; ea pôte să o facă și contra indemnității. Aderenții obstrucțiunii din partidul independent vréu de fapt acésta, sunt însă și elemente cari nu vréu obstrucțiunea. Care din aceste păreri va învinge în conferența (de Vineri) a partidului, nu se scie. Francisc Kossuth și Coloman Thaly opinéză că sunt timpuri când politica pretinde înțelegerea. Thaly a declarat că decă se va introduce limba de comandă maghiară în regimentele din Ungaria, atunc partidul independent va menține punctul său de vedere principiar cu privire la armata maghiară independentă, însă nu va împiedeca votarea proiectelor.

„Îngrijăți ne întrebăm, pôte ore guvernul să facă concesionile ce i-le cer obstrucționistii? Numai coróna ar puté să răspundă la acésta, căci fără intervenția ei, nici un guvern numit de ea nu pôte să prezente proiecte și nu pôte să admită modificări esențiale. Acésta mai ales când e vorba de armată. Cine s'ar puté îndoi,

că decă Coróna și-ar da consimțământul la astfel de concesionii, ori-ce guvern maghiar și ori-ce majoritate patriotică și le-ar însuși bucuros? *Dér situația este estra-ordinară de încurcată și primejdiósă tocmai pentru-că conflictul nu se pôte rezolvî numai în parlament, căci resolvierea atárnă de la numeroși factori în afară de parlament*. Nu trebuie să avem în vedere aici numai persóna regelui și drepturile sale de suveran, séu cercurile curții și pe bărbații de stat austriaci, ci și iritațiunea ce a cuprins țera și care a îndemnat pe Croați la atacuri dușmănoase. Decă iritațiunea acésta graduată va mai fi hrănită și crescută și prin starea de ex-lex, atunc din asta pot sé se nască ciocniri a căror însemnătate și urmări nu sunt în stare a le cumpăni nici ómenii politici cu vederile cele mai agere și calmi. *Suntem decă în ajunul unor pericole de felul acesta*“.

„*Egyetértés*“, organul fracțiunii kossuthiste din partidul independent, declară că partidul își va împlini datoria și față cu noul proiect de indemnitate. El nu se va da îndărăt, vină ori ce ar veni.

„*Magyarország*“, organul fracțiunii ugroniste dice, că prin noul proiect guvernul nu se va feri.

„*Független Magyarorszá*“, organul celor mai extremi kossuthiști pune în vedere obstrucțiunea și opoziția cea mai intrasigentă și față cu proiectul de indemnitate. Partidul trebuie să mergic pe drumul pe care a mers până acum.

„*Alkotmány*“, organul partidului popular catolic, descrie situația ca fiind foarte gravă și face responsabil guvernul de tot ce se petrece ađi în jurul marilor cestiuni de la ordinea țilei.

În Budapesta sosesc dilnic deputațiunii, cari duc proteste în contra proiectelor militare și pretensiunii naționale maghiare față cu armata. Sute și mii de ómenii iau parte în aceste deputațiunii, și Budapesta a devenit o Mecca la care peregrinéză „cetățenii“ orașelor, până și ai satelor mai mari. De altă parte tinerimea universitară maghiară face mereu gălăgie pe strade divinisând pe Kossuth și ocărând cu tot felul de expresiuni pe miniștri, cari cutéză încă a se opune „simțământului general al națiunei“. În dietă se urméză de asemenea lupta contra proiectelor militare. Fiecare ți și are oratorul séu kossuthist.

În astfel de colori se presentă situația politică actuală a țerii.

Românii din Macedonia

D-l Charles Gr. Lahovari publică în „*Journal des Débats*“ următorea scrisóre în cestiunea macedonéuă:

În acest moment, tótă lumea vorbește despre Macedonia și nu există nici un țiar, care să nu se ocupe de acésta nenorocită țéră.

În fie-care ți, depeșile însoțite de comentarii lungi, ne aduc vestea, că Bulgarii se pregătesc să se rescóle în massă, că bandele bulgare s'au încăerat cu armata Sultanului, că soldații turci au pradat satele bulgăresci, că agitația creșce în Bulgaria etc. S'ar päre că Macedonia e provincie bulgară căduță sub stăpânirea Pórtei, și că revindecă independența și alăturarea sa la patria mummă ca și Creta în 1898.

Pressa cea mare nu pôte permite răspândirea acestei erori. Datoria ei e să spue, că Macedonia nu e populată numai de Bulgari. Afară de Bulgari mai e locuită de Greci, Români, Sérbii, Albanesi etc. Faptul, că aceste diferite naționalități cer cu tótele aceleași reforme, nu însemnéază nici decum, că ele se înțeleg în ce privesce împărțirea Macedoniei.

Grecii și Sérbii nu vor primi nici odată, ca provincia acésta să fie anexată Bulgariei. Densii preferă realizării acestei eventualități, menținerea statu-quo-ului. Proiectul de reforme, pe care Rusia și Austria (cari represintă antagonismele în joc) l'au supus Sultanului, le dá deplină satisfacție.

În ce privesce pe Românii din Macedonia, cari mai sunt numiți și Țintari séu Cuțo-vlachii, nimeni nu vorbește de ei, deși sunt în număr mai bine de 600 de mii și sunt conscienți de naționalitatea lor, deși au limba lor, bisericale și școlele lor și sunt hotărâți să nu se lase a fi înglobați în „Bulgaria cea mare“.

Sunt ani de țile, de când ei reclamă reforme, ceea-ce nu-i împiedecă de a-se declara, în tóte protestările lor, spre a dovedi, că nu vor sé fie amestecați nici la Grecia, nici la Bulgaria, nici la Serbia, — de „respectuoși supuși ai Sultanului“, căci ei sciu bine, că decă ar trece de la stăpânirea turcésă sub cea a Grecilor séu a Bulgarilor, naționalitatea lor ar suferi tot felul de persecutiuni.

Pentru tóte aceste motive densii s'au arătat de la început potrivnici agitațiunii bulgare, și au salutat cu bucurie noul regim, pe care Rusia și Austria il cer Pórtei, regim, care trebuie să dea satisfacție tuturor naționalităților din Macedonia.

Cred că fac bine espunând aceste fapte pe cât posibil de scurt, în scop de a feri opinia publică de ea însăși. Rėu informată cum este despre cele ce se petrec în Macedonia, acésta opinie riscă de a fi tirită să ia partea unei naționalități, al cărei vis e să strivescă pe cecelealte naționalități creștine, cari trăesc de secole în Macedonia și cari sunt hotărâte să nu îngăduie știrbirea drepturilor lor.

Dela curtea cu jurații din Clușiu.

(Raport special al „Gazetei Transilvaniei“.)

În noul ciclu de pertractări de la curtea cu jurați de aici n'au putut lipsi

procesele de presă în contra țiarului „*Tribuna*“ din Sibiu.

În 30 Martie s'a pertractat procesul pentru articolul incriminat „*Córda se întinde*“. Responsabilitatea, nefind cunoscut autorul, cade și de astă dată asupra d-lui G. Mohan, responsabil pentru redacțiunea „*Tribunei*“ atunc când s'a publicat articolul. Apărător era sé fie d-l Dr. Cassiu Maniu, care însă — după-cum se spune — din causă de bóla nu s'a putut presenta, și așa din oficiu fű însărcinat cu apărarea translatorul și advoc. Dr. Tauber Farkas. Acusa o sustine sub-procurorul Jeney în o vorbire în stilul cel mai șovinist, calea cu care mai ușor se pôte câștiga un verdict cât de aspru de la jurați. — Apărarea? Halal de așa apărare! „Nu mi-a plăcut nici-când“ — dice d-l apărător — „sé mă ocup cu potica. N'o fac acésta nici acum. Nu cerc sé sustin apărarea față de părțile incriminate din articol“. . . Și așa continuă mai departe d-l Tauber cu apărarea. Verdictul juraților e afirmativ. Sentința o lună închisóre de stat și 500 cor., apoi cheltuelile de proces și după ridicarea la valóre de drept publicarea sentinței în „*Tribuna*“. Recurs nu se face.

În 31 Martie. Incriminată seria de articole: „*Politica maghiară*“ de d-l T. Raica din Ploesci, apoi articolele: „*Furor hunnicus*“, „*Justiția maghiară*“, „*Antidasticismul lor*“, „*Concluziuni*“ — pentru tóte aceste resp. tot G. Mohan. Pentru articolele „*Politica maghiară*“ publicate în broșură separată, responsabil și d-l Iosif Marschall. Ca martor a fost citat d-l Silv. Moldovan. După mai multe întrebări adresate acușătorilor și martorului, urméză rechisitorul:

„Pe când nu avem nici o supărare de din afară, étă vine presa română sé ne atace“ — dice procurorul. Laudă apoi loialitatea și îndelung-răbdarea ungerésă vorbește ceva de cestiunea continuității Românilor în Dacia Traiană și spune cât de rěi și nedrepti sunt scriitorii articolelor incriminate. „Nu s'a cugetat, autorul cutare“ — dice în acusă, — „oă România are de a-și mulțami independența sa în mare parte influinței unui Maghiar, contele Andrássy!“ (?)

Apărător și ađi e tot d-l Tauber Farkas. „N'am ce sé dic alt-ceva nici ađi“ — începe densul, — „decăt în general ce am țis eri. Nu încerc sé combat acusa adusă de d-l procuror: în zadar a-și cerca sé vé spun, d-lor jurați, acum țiu, că sunt 12 ore din nópte!... Eu consimt întru tóte cu cele țise de d-l procuror...“

Și aceste le spune apărătorul! Ar fi cređut omul, că d-l acesta nu voiesce sé apere, ci sé continue acusa procurorului, când l'a auđit vorbind ast-fel. Nu-i mirare decă, că jurații după o așa apărare au rostit verdictul: da, e vinovat G. Mohan.

Se aduce sentința: încă 8 (opt) luni închisóre de stat, 1600 (o mie șese sute) cor. amendă și cheltuelile de proces. Iosif Marschall a fost achitat!

Eu.

O carte scumpă.

Se scie, că volumul I din „*Cartea de aur*“ a d-lui Păcățianu, fiind incriminat pentru „*agitație*“ a fost confiscat de la toți cei ce l'au cumpărat. Între aceștia se afla și dirigintele filialei „*Albina*“ din Brașov, d-l Nic. P. Petrescu, ađi trecut la pensiune. D-l Petrescu, cărnea un cunoscut fi luase cartea, fără scirea dînsului, a declarat, că o va preda îndată ce i-se va restitui. Restituindu-i-se cartea, când i-s'a adus decisiunea, prin care era amendat, înainte de a fi cetit acésta decisiune și înainte de a fi semnat de primire, a predat cartea servitorului însărcinat cu înmânarea. Totuși decisiunea de amendă cu tóte apelurile făcute de d-l Petrescu, n'a fost ridicată și astfel în țiu de 19 Martie a trebuit să plătescă amenda de 200 coróné.

de geamuri. O vacă slabă își căznescé viața lângă un maldăr de coceni.

— Aici e, dom'le portărel.

— Aici?

— Sė vedeți, dom'le portărel,ăștia sunt nisce punșăși.

— Da? Și cât îți datoresc creștiniiăștia?

— Cinci sute de lei, afară de do-bêndă, cheltuieli de judecată, taxe, timbre... Sunt nisce hoți, cum n'am mai vėdut.

— Bine! Dér decă îi dai afară din casă, unde-or sé ședă, sé dormă?

— Ce-'mi pasă! Nisce hoți...

Întru în curte. Un biet căne bălan își face datoria de paznic și mă latră. În pervazul ușei se ivesc un chip frumos de fată, cu ochii mari și negri. Rězimat de pridvor, o privesc lung, lung; e tipul desenat de maestrul pictor Grigorescu, e tipul româncei frumoșe. Cum bate vânt plin de zăpadă, îi desprinde șuvițe de pėr negru și pe față-i „pune un ton roș de trandafir.

...Pare că e vară acum, când o vėd,

și stau într'o grădină plină cu trandafiri și trandafirii sunt bujorii ei din obraz...

— Bună țiu, fetițo!

— Bună țiu. Dér pe cine căutați?

— Asta-i casa lui N.?

— Da...

Și i-se umbresc ochii de lacrimi.

— Dumneata ești portărel?

Mi-e rușine sé-i răspund. Pôte că plâng și eu. Imi trec pe dinainte-mi tablouri din Aman, Luchian, Grigorescu... Casa de la Cămpina a maestrului, Amurgul, Ciobanul din Sinaia, Țeranca cu furca de tors...; tóte zămisliurile divine ale celui mai mare artist al românismului sunt aici, în casa asta sėracă, în curtea asta nefn-grădită, în poesia miseriei.

— Dom'le portărel, vė rog, faceți cele legale, somați-o sé iasă afară din imobil; de asta ați venit aici...

— Da, pentru asta...

O bêtrănă, mai bêtrănă decăt vârsta ei, vine greu pe poteca ce duce de la stradă.

Vai! ce privire spre tipul „hoțului“! Căt înțeles într'o aruncătură de ochi!

— Dragă mătușe, domnul...

M'am oprit. Mi-era tēmă sé nu pără chipul frumos din pervazul ușii.

— Domnișorule, ășta e un tâlhar.

Pentru o sută de lei cu care ne-a împrumutat, vrea sé mă dea afară din casa mea. Eu nu plec d'aci decăt mórta. Ce? Unde a umblat cu alte gânduri după fețișcana asta? Nu plec, nu! Ești tînăr și nu cunosci lumea. Nu plec, nu!

— Dér mătușe, așa e legea...

— Legea? Auđi, legea? Cine a făcut legea? Tot tâlharii ca ășta! Nu plec, nu! Același chip drag sta în ușe, aceeași iconă de măestru și când am spus:

— Domnule V., esci pus în posesia acestui imobil...

plăngeam în sufletul meu, cum plăngea bêtrăna cu ochii istoviiți de lacrimi și cum plăngea frumoșă cu ochii mari, negri, cu gene lungi...

Și am fugit prin ger, cu ochii jumătate închiși, ca sé nu pierd chipul fețișcanei din prag, adevérată româncă prin frumșeta ei.

Cămpulung.

D. Rizeanu.

Etă în estras actele referitoare la această amendă:

Nr. 3491/902.

Decisiune.

Judecătorul de instrucție din Sibiu în cercetarea pornită contra lui T. V. Păcățianu, inculpat de delictul agitației și resvrătirei, a ordonat seșișarea tipăriturei apărute în formă de carte sub titlul „Cartea de aur“, și fiindcă după datele de până acuma ale cercetării un exemplar din această tipăritură se află în posesiunea d-voastră, Vă somez, că deoacă ați imprumutat-o cuiva, să o cereți îndărăt și să o depuneți aici cu atât mai vartos, cu cât la cas contrar veți fi amendat cu 200 corone, ér decât termenul acesta ar espira fără rezultat, atunci în sensul §. 170 a. 2 pr. p. veți fi arestat (letartoztatás alkal-mazandó.) Brașov Iulie 18. 1902 ss. *Arzt Mihaly*, judecător de instrucție.

Nr. 3688/902.

Decisiune.

Condamn pe P. Petrescu, domiciliat în Brașov, care cu toată somația ce i-s'a făcut n'a predat „Cartea de aur“, să plătescă 200 de corone amendă pe temelul §. 170 pr. p. în termin de 8 zile, la procuratura din Brașov, la cas contrar va fi executat. Această amendă se va întreprinde pentru scopurile prevădute în art. XXVII din 1892, ér decât nu s'ar puté încassa, se se preschimbe în 10 zile arest.

Tot-odată somez din nou pe Petra Petrescu, se predea „Cartea de aur“ de la termenul înmănerii acestei decisiuni în 10 zile, cu atât mai vartos subscrisului judecător de instrucție, cu cât după espirarea acestui termen am se-l arestez (le fogom tartoztatni.)

Contra acestei decisiuni se pôte apela la senatul de punere sub acusație. După decisiune urméză motivele, în cari se spune, că obiecțiunile d-lui Petrescu n'au fost acceptabile. Decisiunea e datată din la 1 August 1902 și semnată de *Buday*, judecător de instrucție.

*

Subsemnatul recunosc, că am primit „Cartea de aur“ de la d-l Petrescu în ziua de 4 August, când m'am dus la „Albina“ se înmănez decisiunea Nr. 3688/902. D-l Petrescu mi-a dat cartea, care era pe masă, înainte de a fi cetit decisiunea, rugându-mé se o duc d-lui judecător Budai și se-i spun că era pe masa d-lui Petrescu și că tocmai avea de gând se o trimită d-lui judecător. După acésta a iscălit de primire. Brașov 7 August 1902 ss. *Kaufmesz* lanós, kézbesítö.

*

Am primit un exemplar din „Cartea de aur“ Brașov 5 August 1902 ss. *Zajic Perencz*, cancellist la tribunal.

*

La decisiunea Nr. 3688/902 d-l Petrescu a apelat la senatul de punere sub acusație, relevând că a predat deja „Cartea de aur“ înainte de a fi cetit decisiunea și a fi iscălit de primire.

Senatul de punere sub acusație în ședința sa ținută în 25 Septemvrie a adus următoarea

Nr. 3587/902.

Decisiune.

Decisiunea Nr. 3688/902 a judecatorului de instrucție din motivele invocate acolo se confirmă, ss. *Kovács* președintele senatului.

Apelul înaintat de d-l Petrescu contra acestei decisiuni a fost respins de către judecătorul de instrucție pe temelul §. 378 din pr. p.

În urma respingerei acestui apel, d-l Petrescu a apelat din nou, de astă dată la Tabla regescă din T.-Mureșului, invocându-și dreptul său și citând pentru casul, când apelul d-sale n'ar fi ascultat, proverbul românesc: „A murit Matia și cu el — drepița“.

Apelul acesta a fost respins de-adeptul de către senatul de punere sub acusație din Brașov cu decisiunea datată din 31 Decemvrie 1902.

Un nou apel al d-lui Petrescu a fost respins éráși cu decisiunea Nr. 6160 datată din 12 Ianuarie 1903.

D-l Petrescu a apelat din nou contra decisiunii de respingere ca ilegală, fiind subscrisă de d-l Buday, ca președinte de senat, care și-a confirmat propria decisiune pe care o subscrisese ca judecător de instrucție.

Acest ultim apel a fost trimis în șfârșit la Tabla din T.-Mureșului, unde s'a ținut ședința în ziua de 12 Februarie 1903 și

s'a adus „În Numele Maiestății Sale Regelui“ decisiunea de sub Nr. 176 B. 1903, prin care apelul d-lui Petrescu se respinge definitiv.

Ultimul act în acésta afacere este următoarea

Chitanță.

200 c. adecă două sute corone am primit de la N. Petrescu conform decisiunii de pe contra-pagină.

Brașov, 19 Martie 1903.

ss. *Millich Iozsef*,
procuror regesc.

SCIRILE DILEI.

— 19 Martie v.

„Politica maghiară a Hohenzollernilor“. Sub titlul acesta a apărut de currend o broșură în limba maghiară (A Hohenzollernek magyar politikája) scrisă de pseudonimul „Gedeon“. Autorul broșurei spune, că prințul Eitel Frederic fiul împăratului german învață ungresce, ér la curtea din Berlin dansul cel mai favorit este „ciardașul“, din ceea ce deduce, că politica Hohenzollernilor este „ca Eitel Frederic se ajungă pe tronul Ungariei și se realizeze imperiul cel mare maghiar contemplat de Hoitsy și alți politicieni maghiari cu întindere până la marea Négră, unirea statelor balcanice și alungarea Turcilor din Europa...“ Marî planuri.

Nou director la conservatoriul din București. D-l *Pavel Ciuntu*, diplomat al conservatoriului din Lipsca și șeful orchestrei din Rostock (Meoklenburg), a fost numit director la conservatoriul de musică și declamațiune din București, în locul d-lui Ed. Wachmann, care și-a regulat drepturile la pensiune. Noul director al conservatoriului e originar din Roman. El a făcut studiile sale la Iași, Dresda și Lipsca.

De la postă. Direcțiunea de postă și telegraf ne trimite un apel cătră public cu privire la adresele de pe scrisori. În acest apel publicul este învitat a scrie numele localităților fără nici un sufix. Așa de exemplu Tura, Vaja, Röd, Bât, Topolya Hornyá etc. se nu se scrie cu sufixe: *Turán, Vaján* etc., de ore ce prin sufixarea acésta se produc alte nume de localități al căror radical este identic cu forma sufixală a celor dintăi. Publicăm și noi acest apel, deși el este adresat publicului, care scrie adresele pe ungresce, care fiind limbă aglutinată, în loc de prepoziția *in*, pune sufixele cu pricina la numirile de localități.

Fiul lui Garibaldi și generalul Türr. Fiul lui Garibaldi, Ricciotti Garibaldi a protestat dîlele acestea contra generalului Türr, fiindcă pe monumentul lui Garibaldi ridicat la Paris, între alte reliefuri se află și figura lui Türr. Garibaldi îl acusă pe Türr, că n'a fost ceea ce pretinde el a fi fost, un om însuflețit pentru libertatea italiană, ci a fost pur și simplu un agent secret al lui Napoleon plătit de acesta cu 50.000 franci pe an. Türr, dice Garibaldi, a fost comandantul Garibaldienilor la Cajarro și de aici se esplică, că acésta a fost singura luptă pierdută a Garibaldienilor. — Generalul Türr la rândul său declară într'un țiar din Paris, că acuzările lui Garibaldi nu sunt, de cât reeditarea unor calomni vechi. De la Napoleon, adevărat, primia un apanagiu de 24.000 franci pe an, nu însă ca agent secret, ci fiindcă nevastă-sa era înrudită de aproape cu Napoleon.

Tunete și fulgere. Éri diminéta pe la orele 10½ în Clușiú a fost o furtună în totă regula, cum numai în Iulie se mai pôte vedé: cu tunete, fulgere și grindină.

Adresa de mulțumire a locuitorilor din Solnoc-Dobéca. O adresă acoperită de iscăliturele a 5000 de capi de familie din comitatul Solnoc-Dobéca a fost trimisă ministrului-președinte Szell, din incidentul ajutorului, în care au fost

impărțești locuitorii lipsiți din acest comitat. Ministrul, după cum scriu foile maghiare, a trimis celor ce au suferit de inundații porumb parte gratuit, parte cu preț redus. Adresa se termină cu următoarele fraze:

„Măna ajutătoare nobilă și desinteresată a statului nostru impresoră cu căldura recunoștinței sincere credința și încrederea, ce o avem față cu idea de stat maghiară“.

Fără asta nici că se pôte.

Anarhist rus. Guvernul rus, prin legațiunea sa din Roma a cerut guvernului italian estradarea studentului Gotz, implicat în asasinatul ministrului Sipjagin. Conform declarațiunei ministrului de interne la cameră, ministrul de externe a răspuns că estradarea nu e posibilă, înainte ca tribunalul din Neapole se se fi pronunțat asupra contestației făcute de Gotz.

Sinucidere în teatru. Se telegraféză din Paris, că la comedia francesă, când se juca pe scenă, dramaturgul *Gustav Malavy* și-a tras în cap un glonț de revolver. În buzunarul hainei lui s'a găsit o scrisore care spunea, că se sinucide pentru-că pieșele lui nu sunt primite la comedia francesă. El a fost transportat la spital într'o stare desperată. Iși pôte ori-cine închipui care a fost impresia în public. Sinuciderele în teatru încep se devie contagiöse. Scim că mai dîlele trecute s'a întâmplat una la Berlin.

Un nou tun la New-York. Aci s'au făcut experiențe cari au dat un splendid rezultat, cu un nou tun cu tragererpede, care dintr'o singură lovitură asvirle 25 de granate de câte o jumătate de kgr. fiecare.

Corespondent rus în Macedonia. Pórta a permis corespondentului țiarului din Petersburg „*Novoe Vremja*“. *Dubanski*, fost ofițer, purtătorul unor recomandățuni extra-ordinare, de a călători prin totă Macedonia.

Sciri locale.

Concertul *Hilf-Malcher*. Măne, Joi d-l Arno *Hilf* marele măestru de vioră va da un al doilea concert cu concursul elevului său Brașovean, d-l *Malcher* în sala de concerte. Programul este următorul: 1) Bruch: „Violin-konzert“ Nr. 1 (G. Moll) d. A. *Hilf*. 2) Marschner: Aria Mariei din „*Hans Heiling*“ d-șora *Hackmüller*. 3) Beriot: Concert pentru două viore-solo: d. *Malcher* și d-l A. *Hilf*. Paganini: „Hexentanz“ d-l *Malcher*. 4) R. Lassel: „*Mädchenlied*“. E. Hildach: „*Mein Liebster ist ein Weber*“. 5) Beethoven: Romanță. *Sarasate*: „*Malaguenna*“. Hauser: Ungarische Melodie, d-l *Hilf* acompaniat de d-l Lassel.

Funcții noué. În congregațiunea comitatului Brașov, ținută éri în 31 Martie, s'au creat următoarele funcții noué: La oficiul vice-șpanului un archivar cu 1600 cor. léfă și 200 c. bani de locuință, și un scriitor cu 1500 cor. léfă și 200 locuință, în fine la pretura din Săcele un scriitor cu 1400 cor. léfă și 200 cor. bani de locuință.

Teatru german. „*Hofmanns Erzählungen*“ mult interesanta și fantastica operă a lui *Offenbach* ce s'a reprezentat asérá, a fost cu tôte greutățile scenice și musicale ce le reclamă ea, peste așteptare bine executată. Acésta operă este ultima creațiune și tot-de-odată cea mai frumoasă și perfectă a compozitorului, ea a secerat triumfuri pe întreg continentul. Se distinge printr'o instrumentațiune încântătoare conținend o mulțime de variate și fermecătoare melodii, coruri admirabile, duete, terzete, arii dintre cari cea mai frumoasă e fără îndoială aria din scena Antoniei. Acésta arie forméză cea mai grandioasă parte a operei. S'au distins cu deosebire în joc și cântare d-ra *Kugler* și d-l *Herold* pe urmă d-ra *Baier*, *Schwarz Ernst* și d-nii *Schneeweis*, *Nekut*, *Morocutti*, *Liebesny* și *Olschinsky*.

Măne, Joi teatrul va fi închis ér Vineri se va mai representa încă odată odată „*Hofmanns Erzählungen*“ de *Offenbach*.

Literatură.

„Doué conferințe poporale“ cu un adaus de diferite sfaturi practice, de Gheorghie *Maican*, învățător în Tieușul românesc. Acesta este titlul broșurei nr. 6 din Biblioteca „Poporului Român“ (Budapesta VI. Str. *Vörösmarty* 60 a). Broșura are 31 pagini și se pôte procura la adresa de mai sus cu 20 fileri.

ULTIME SCIRI.

Constantinopol, 1 Aprilie. Seraseratul a întocmit un nou plan de mobilizare, în vederea izbucnirii revoluțiunei generale în Macedonia. Toți ofițerii turci, atașati la regimentele din străinătate, au primit ordinul se se întorcă de urgență la Constantinopol. Toți acéștia sunt destinați armatei de represiune din Macedonia.

Diverse.

Medicii chinosesci. Arta medicală are în China o înfășurare cât se pôte de curiosă. Teoria anatomică și terapeutică la ei este forțe bizară și adesea prea copilărescă. Cu tôte acestea spiritul de observație este la Chinesii atât de dezvoltat, încât de multe ori pune pe gânduri chiar și pe cei mai mari doctori europeni. Diagnosticul lor este câte odată de o precisiune și de o siguranță, care stârnesce o legitimă admirație. Sunt casuri când ei vindecă bóle, pe cari doctorii europeni le tratéză de nevindecabile.

Ch. de Harlez, în studiul său asupra artei medicale, atrage în special atenția asupra modului cum observă ei pulsul bolnavului. Din observația acésta, ei nu numai că cunosc starea circulației sângelui, dér pot cunósce chiar cauza bólei, partea bolnavă și natura bólei cu consecințele ei. Când constată pulsul, ei fac o mulțime de observațiuni și mișcări, cari decât n'ar da, în cele mai multe casuri rezultate bune, s'ar crede că este o curată șarlatanie. Ei merg până acolo, încât schimbă observațiunea lor după anotimpuri. Diversele stări ale pulsului sunt în raport cu cele ale organelor vitale: inimă plămâni, ficat, intestine, etc. și fie-care stare de puls dá o indicație specială în ce priveste organele cari sunt bolnave.

Pentru a-și ascuți simțurile și pentru a percepe nuanțele atât de fine ale pulsului, doctorul chinez face vizitele sale de preferință dimineța și séra. El are grije înainte de a se duce la vizită, se lase la o parte ori-ce preocupăție, de a evita ori-ce distracție, de a se ține liniștit și a-și păstra respirația liberă și regulată.

Sultanul și fonograful. Sultanul Abdul Hamid e un mare amator de musică, ba el însuși cântă bine la pian. Firesce, că artiștii streini, cari vor se dea concerte la Constantinopol, rîvnesc după cinstea bănosă de a se produce înaintea Sultanului și mulți din ei parvin la acésta. Dér Sultanul nu pôte se invite pe toți artiștii, cari vin la Constantinopol, și fiindcă a avut multe desilusiuni amare, a găsit acuma un mijloc escelent de a constata pe artiștii interesanți. Mareșalul îi rógă se-și cânte programul mai întâi înaintea unui fonograf și decât proba acésta are un rezultat favorabil, ei sunt admiși la palat. Un cântăreț celebru, care a dat recent câte-va concerte în Constantinopol, a trebuit și el se se producă înaintea fonografului, fú însă bine recompensat de Sultan, căruia îi plăcu forțe mult.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Dela „Tipografia A. Mureșianu” din Brașov, se pot procura următoarele cărți:

(La cărțile aici înșirate este a se mai adăuga și lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru comandatie.)

Scrieri economice.

Manual complet de agricultură rațională, de Dr. George Maior, profesor de agricultură la școala superioară dela Ferestrău și la Seminarul Nifon Metropolitan din București. Cartea cuprinde patru volume:

Vol. I **Agrologia**, s.e.u. Agricultură generală. 34 cöle de tipar cu 217 figuri în text. Carte didactică aprobată de On. Minister de Agricultură al României cu decizia Nr. 2078 din 1897. Costă 5 coröne.

Vol. II **Fitotechnia**, s.e.u. cultura specială a plantelor, 38 cöle de tipar cu 202 figuri în text. Carte premiată de Academia Română cu premiul Nasturel-Herescu în sesiunea 1889. Costă 8 coröne.

Vol. III. **Zootechnia**, s.e.u. Cultura generală și specială a vitelor cornute, dîmpreună cu lămăria și lăptăria, 49 cöle de tipar cu 225 figuri în text. Costă 8 coröne.

Vol. IV. **Economia Rurală**, s.e.u. organizarea și administrarea moșiilor mari și mici. Costă 8 coröne.

Cartea d-lui prof. Maior se deosebesc esențial de lucrările de acest fel apărute până acum în limba și literatură română prin aceea, că este prima lucrare completă pe terenul agronomiei în limba noastră, care tratează toate chestiunile cele mai mari ca și pe cele mici privitoare la agricultura română din toate ținuturile locuite de Români, pe baza progreselor actuale ale științei și tehnicii agricole moderne. Ea ia serios concurența cu cele mai bune lucrări apărute până acum în limbile culte: germană, franceză, etc.

Economia pentru școalele populare compusă de Teodor Roșu, învățător la școala principală română din Lăpușul Unguresc. Edițiunea a doua. Prețul 60 b. (pl. 5 b. port.)

Despre influința împrejurărilor asupra acțiunilor și deprinderilor animalelor de Lamacă, cu un studiu asupra lui Lamacă de Panait Iosin. Prețul 50 b. pl. 10 b. port.

România agricolă, studiu economic de Dr. George Maior, profesor de agricultură și fost estimator expert la banca agricolă. Motto: „Sărăcă în țără săracă”. Eminescu. Prețul 2 cor. plus 10 b. port.

„**Cartea Plugarilor**” s.e.u. povestiri economice despre grădinarit, economia câmpului, crescerea vitelor etc. scrisă de Ioan G. G. G. 90 pag. Form. 8° costă 50 b. (+ 6 b. port.)

Înșoirile de credit împreună cu înșoiri de consum, de vânzare, de viieri, de lăptari etc. Îndreptare practică pentru înșoirii și conducerea de astfel de înșoiri, de F. W. Raiffeissen. Edițiunea a V-a Trad. de Dr. A. Brode. Editura Reuniunii rom. de agricultură din comit. Sibiuului. Conține 227 pag. costă cor. 1.60 (+ porto 20 bani.)

„**Sfaturi de aur**”, pentru săteni și români de tota starea și etatea, de Aron Boca Velcheranu. Prețul 60 b. (plus port 5 b.)

Grădina de legume, de Ioan F. Negruțiu, profesor în Blăși. Pentru poporul nostru, scrierea d-lui prof. Negruțiu, e de cel mai mare folos practico. Costă 50 b. (plus 5 b. porto).

Vinuri dîmpöme, de Gr. Halin prof. Este o carte în care se dau explicații și învățături amănunțite asupra modului cum este a-se face tot felul de vin din felurite pöme. Prețul 40 b. (cu posta 45 bani.)

Îmbunătățirea stării sătenului, de Gr. G. Peucescu. Prețul 50 bani (plus porto 5 b.)

„**Cultura și îngrijirea grăului**”, de I. F. Negruțiu. Pr. 14 b. (plus porto 5 b.)

„**Economia**”, pentru școalele populare, de Teodor Roșu. Prețul 60 bani (plus porto 5 b.)

„**Buna chivernisală**”, de Teodor V. Păcățian. Pețul 40 bani (plus porto 5 b.)

Cataloge

MUSICALE

pentru:

Clavir,

Harmonicum

Violină

Cello

Zitheră

Kammermusik

Orchestră

Gitară

Cântece

Humoristice

Choruri

Duete, Terzette

Opuri de studiu

etc. etc. trimite

= gratis =

și franco.

Otto Maass

Musikverlag n. sortiment

Wien, VI/2. Mariahilferstrasse 91.

Cursul la bursa din Viena.

Din 29 Martie n. 1903.

Renta ung. de aur 4%	121.55
Renta de coröne ung. 4%	99.45
Impr. căil. fer. ung. în aur 3 1/2%	92.65
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	99.35
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	99.25
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	94.10
Bonuri rurale croate-slavone	99.25
Impr. ung. cu premii	201. —
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	158. —
Renta de hârtie austr.	100.60

Renta de argint austr.	100.60
Renta de aur austr.	121.90
Rente austr. 4% de coröne	101.20
Losuri din 1860.	154. —
Acții de-ale Băncei austro-ungară	16.02
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	750. —
Acții de-ale Băncei austr. de credit	689. —
Napoleondori	19.06
Mărci imperiale germane	116.97 1/2
London vista	239.77 1/2
Paris vista	95.25
Note italiene	95.30

Pentru morburile de stomac!

Celor ce prin recăță, înbuibare, mănăcări greu de mistuit, ferbințeli, prea reci, s.e.u. viața neregulată și-au tratat un morbo de stomac și anume:

Catar de stomac, cărcei, dureri, mistuire rea, se recomandă un mijloc bun de casă, probat de mai mulți ani cu efect bun

Vinul de burueni (Kräuterwein) a lui Hubert Ullrich

Vinul de burueni este preparat din burueni excelente și vîndătorii cu vin bun, întăresc stomacul și organismul de mistuire al omului. Vinul de burueni delătură mistuirea rea, și ajută la formarea de sânge sănătos.

Folosirea vinului de burueni delătură morburile de stomac deja la început. De aceea să se folosă-că de timpuriu. Simptome ca: **dureri de cap, răgăială, grătă, slăbic une, vomare,** dispăre adese-orî după folosirea a câteva sticle de vin de burueni.

Constipație și urmările ca: **neastîmpăr, colică, hătate de inimă, însonnă,** congestiune la ficat, splină, hemoroide, se delătură intrăbuțind vinul de burueni. As-menea curăță din stomac materiile stricătioase prin eșirea ușură la scaun.

Slăbiciumea, paliditatea feței, anemia, debilitatea provin orî din mistuire rea și din dispoziție bolnăvioasă a ficatului. Persöne cari pățimesc de lipsa de apetit, nervositățe, durere de cap, însonnie, tângesc cu iucetul Vinul de burueni dă impuls puterii de viață, Vinul de burueni excită apetitul, ajută mistuirea și hrănesce, mișcă prefacer a substanțelor, alină nervii excitați și produce viciune de viață. — Multime de scrisori de mulțumire confirmă acestea.

Vin de burueni se capătă în sticle à 3 cor. și 4 cor. în farmacile din: Brașov, Săce'e, Cristian, Rășnov, Cölea, Țintari, Helchiu, Bod, Feldiöra, Ilyefalva, Uzon, Magyaros Nagypatak, Zägon, Papolcz, Koväszna, Beresnyó, Sepsi-Szt.-György, Bölon, Nagyajta, Baroth, Miklo-vár, N.-Baczon Zsombor, Darocz, Homorod, Köhalom, Ugra, Kacza, Zsiberk, Lemnek, Bäránykut, Boldogváros, Boholcz, Szásztyukos, Bethlen, Sárkány, Almásmezó, Zernest, Törösvár, Vajdarecse, Vila, N.-Sink, Aiud, Panticu, Kézdivásárhely, Erzsébetváros, Segesvár, Nagyszeben și în töte farmacile din orașele mici și mari din Ardeal și din ținuturile străine. — Farmacile din Brașov: a d-lor Heinrich G. Obert, Victor Roth, Eugen Neustädter la „Ingerul păzitor”, Ferdinand Jekelius la „Speranța”.

Trimite 3 s.e.u. mai multe sticle cu prețurile originale în ori și ce localitate din Austro Ungaria.

— **Să se ferescă de imitație.** —

Cereți anume Vin de burueni a lui Hubert Ullrich.

Vinul de burueni al meu este mijloc secret. E compus din vin malaga 4500, spirit de vin 1000, Gliceriu 1000, Vin roșu 2400, sirop de frăgț 1500, sirop de cireșe 3200, fincan. anason, rădăcina helen, rădăcini americane, rădăcini de ințian, rădăcini calmus aa. 100. Aceste părți constitutive se se amestece.

In atențiunea Onor. Dame!!!

După ce mi-am mutat Magazinul meu de Confecțiuni de Dame din Strada Vămii

în Magazinul meu de haine pentru bărbați din piață Șirul inului 28, tot acolo am aranjat un **SALON** separat pentru **CONFECȚIUNI DE DAME.**

Am onörea a aduce la cunoștința Onor. Dame, că sunt în poziție a corespunde cerințelor celor mai pretențioase în această branșă.

De öre-ce pentru acest articol **nu am absolut spese,** nimeni nu pöte concura cu mine, ce privește ieftinătatea. — Revine la-o singură încercare, pentru a se convinge de cele mai de sus.

Tot-deauna asortiment mare și cei mai nou!

Tot-odată imi ieau voie a recomanda și **bogatul meu**

DEPOSIT DE HAINE, pentru bărbați, băeți și copii, după cea mai noă modă, cu prețuri foarte ieftine.

Apelând la sprijinul Onor. public, sunt

cu totă stima

Rog a fi cu atenție la firma!! **HEINRICH SCHUL.**

8.-50.(877).

ABONAMENTE

LA **„Gazeta Transilvaniei.”**

Prețul abonamentului este:
Pentru Austro-Ungaria: Pe trei luni . . . 6 cor. Pe șese luni . . . 12 „ Pe un an 24 „
Pentru România și străinătate: Pe trei luni . . . 10 fr. Pe șese luni . . . 20 „ Pe un an 40 „

Abonamente la numerele cu data de Duminică:

Pentru Austro-Ungaria: Pe an 4 cor. Pe șese luni . . . 2 „ Pe trei luni . . . 1 „
Pentru România și străinătate: Pe an 3 fr. Pe șese luni . . . 4 „ Pe trei luni . . . 2 „

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Domnii cari se vor abona din nou, să binevoescă a scrie adresa lămurit și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea „GAZETEI TRANSILVANIEI.”

„Gazeta Transilvaniei” cu numărul à 10 fil. se vinde al librăria și Nic. I. Ciureu la Țeremias Nepoții.